

LA LLENGUA DELS VALENCIANS

“Contra la llengua mai es té raó”

(Enric Navarro, 1936)

“Llengua: fidelitat entre home i pàtria”

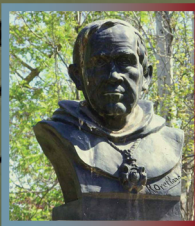
(Xavier Casp, 1955)

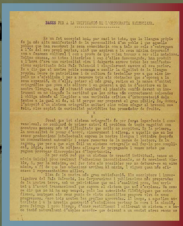
Pompeu Fabra a València (1930). Visita de Pompeu Fabra, Ramon Aramon i Josep M. Casacuberta a la seu d'Acció Nacionalista Valenciana, acompanyats per Ricard Sammartin, Xavier Casp, Adolf Pirzuela, Carles Salvador, Nicolau Primitiu, Francesc Soriano, Herminia Casp, Miquel Albert, Antoni Senent, Carles Garthou i Josep Esteve i Josep Vilà, entre altres.

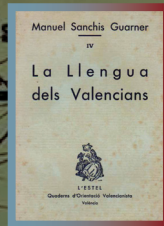
Presentació del *Diccionari català-valencià-balear* (1960). Ajuntament de València. Manuel Sanchis Guarnier es dirigeix als assistents, en presència de Nicolau Primitiu.

El pare Lluís Fullana. Estàtua en els Jardins del Real de València.

Les Normes de Castelló. Mecanoscrit conservat de les “Bases Ortogràfiques”, redactades majoritàriament per Lluís Revest en la tardor del 1932.

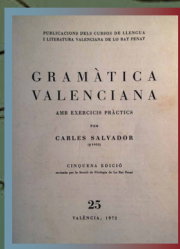

La Llengua dels valenciàns (1933), de Manuel Sanchis Guarnier, Estudi diacrònic de referència sobre la llengua.

Els temps de Carles Salvador són els definitius en la normativització i la socialització moderna de la llengua dels valenciàns. Les “Bases Ortogràfiques” datades simbòlicament a Castelló de la Plana el diumenge 21 de desembre del 1932 i anomenades, per això, *Normes ortogràfiques* o *Normes de Castelló*, són l'expressió màxima de dos camins de la unitat, la de la llengua i la dels valenciàns entorn de la llengua: per a l'educació, per a la comunicació, per a la vida personal, familiar i pública.

Gramàtica elemental de la llengua valenciana (1915), de Lluís Fullana. Primera sistematització autònoma d'una proposta normativa valenciana.

Carles Salvador, *Gramàtica valenciana*, 1951. Derivada de la normalització de les “Bases ortogràfiques” del 1932 i referència dels cursos de Lo Rat Penat.

Manuel Sanchis Guarnier, *Gramàtica valenciana*, 1950. Gramàtica configurada amb els criteris filològics moderns i fonamentada en la tradició gramatical valenciana.

La normativització va ser decisiva al servei de la socialització de la llengua: els moviments socials i els usos editorials. El camí de la normativa gramatical i lèxica compta amb fites essencials, que els estudiosos van vehicular a través de les entitats convertides en autèntiques institucions de la llengua: Lo Rat Penat, el Centre de Cultura Valenciana, la Universitat de València, Taula de Lletres Valencianes, la Societat Castellonenca de Cultura, l'Institut d'Estudis Valencians... I van sumar el lèxic valencià patrimonial de manera protagonista al cabal de la llengua, sobretot, en el monumental *Diccionari català-valencià-balear*, dirigit per Antoni M. Alcover des de Mallorca, amb la redacció de Francesc de Borja Moll i Manuel Sanchis Guarnier.

Les contribucions dels gramàtics i lexicògrafs són biografies d'autèntica garantia històrica de la qualitat de la llengua dels valenciàns: Lluís Fullana, Bernat Ortín, Joaquim Garcia Girona, Carles Salvador, Lluís Revest, Josep Giner, Manuel Sanchis. Al camí normatiu es van afegir els treballs gramaticals o lexicogràfics d'estudiosos i mestres de les institucions valencianes: Vicent Ferris, Francesc Ferrer Pastor, o Germà Colón... De la tradició normativa poven actualment els criteris i estudis de les institucions científiques i acadèmiques: la *Gramàtica normativa valenciana* i el *Diccionari normatiu valencià* de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.